

Mørkets talsmann på Bjønnåsen

Som ordfører var Thor Lillehovde med på å vedta mye av hyttegingen på Sjusjøen. Nå kan 73-åringen få lagt inn strøm på sin hytte på Bjønnåsen på Ringsakerfjellet, men det er helt uaktuelt og kona Grete vil i stedet begrense lysbruken i fjellheimen.

TEKST OG FOTO: ARVE HENRIKSEN

Grete nyter kveldene på hytta i dunkelt lys. De har aldri savnet innlagt strøm.

ALTERNATIV: Stearinlys, parafinlamper, ved og gass er det som gir varme og lys i hytta på Bjønnåsen.

EG HAR DA fått noen sleivkommentarer, mest for moro d, da. Hvorfor fant jeg ikke på dette før, men det er jo aldri for å se lyset. Man må ta det litt med humør også, da, humrer Lillehovde.

Enfor hytta fra 1979, på terrassen, ved koia og gapahuken, står vakre lyslykter med stearinlys som eneste energikilde. De gir utrat nok til lys til å kunne bevege seg rundt utendørs uten å e i mørke, derimot gir de rikelig med atmosfære.

nvendig i hytta går det i gass, stearinlys og parafin. Et 400 watts elleanlegg på veggen gir nok strøm til belysning og TV. En en gang, når de trenger å støvsuge, starter de aggregatet i tset.

tillegg har vi et 200 ampere litiumbatteri, det holder så lenge ebarna ikke er her med alle sine elektroniske duppedingser, han med et smil.

i det ble kjent at Bjønnåsen skulle elektrifiseres, valgte den tidli- ordføreren å engasjere seg. Han tok kontakt med Furnes All- ning, som er utbygger og grunneier på Bjønnåsen, og foreslo at kulle innføres begrensninger på lysbruken.

eg har aldri sagt at jeg er imot at det legges inn strøm her oppe, om jeg personlig ikke kommer til å gjøre det. Derimot mener et er viktig at vi får begrenset bruken av strøm. Fjellområdet om hyttene trenger ikke å være opplyst, slik vi ser eksempler ed Sjusjøen, sier han.

rfor sto han frem i lokalavisen Hamar Arbeiderblad og foreslo s to lyspunkter pr. hytte utendørs, samt at maks styrke burde s til 25 watt. Ringsaker kommune tok opp hansken.

Det at landets største hyttekommune går til det skritt å legge øringer for lysbruk i reguleringsplanen, det synes jeg er veldig

LYS: En starter uthuse parafin lys i stu

KELT: Du
 ger ikke mer
 to utelykter
 batterilyst for å
 ødt nok til å
 me deg til
 set.

tivt. Kanskje vil det kunne brøyte vei for andre
 områder som skal elektrifiseres i tiden frem-
 , sier Lillehovde.

lv satt han som ordfører i Ringsaker i 16 år, fra
 til 2007. Da var han blant annet med på å gi
 signal til videre hytteutbygging på Sjusjøen,
 ådet som nevnes som selve verstingen når det
 ler lysforurensning.

Du kan si at jeg har selv vært med på å legge til
 e for at det skulle bli så ille som det er blitt på
 øen når det gjelder lysbruk. Samtidig er jeg for-
 ret over at statsforvalteren ikke ser poenget med
 grense utelyset i hyttefelt, når de er så ivrige på
 andre begrensninger, sier Lillehovde.

an innser at det er vanskelig å vedta nye retnings-
 er som vil ha tilbakevirkende kraft, men det finnes
 re løsninger.

Det skal ikke mer til enn bare å bytte ut en 60
 ts pære med en 25 watts pære, det er jo ikke ute-
 ådene som må lyses opp. Det er innvendig det er
 igst med strøm, sier han.

et er i dag i overkant av 500 hytter på Bjønnåsen,
 dt halvparten av disse har sagt ja til å få lagt strøm
 yttene sine. Resten vil beholde hyttelivet som det
 Thor og Grete Lillehovde er blant disse.

Vi har hatt unger her oppe som har spurt hvorfor
 an se stjernehimmelen når de er her, og ikke når

de er hjemme. Det er et tankekors for alle oss som har
 vokst opp med en fantastisk stjernehimmel når det har
 vært klarvær. Den kan du kan du knapt nok se hjemme i
 Brumunddal på grunn av alt lyset, men her oppe gjør
 du det, sier Lillehovde.

Selv om mange nå velger å legge inn strøm, tror
 likevel ikke gammelordføreren at Bjønnåsen vil bli et
 nytt Sjusjøen.

– Hvis folk følger de føringene som ligger i regule-
 ringsplanen, om maks to utelamper, at lampene skal
 lyse ned og ikke opp, pluss at lampene ikke skal ha
 sterkere lys enn 40 watt, da tror jeg ikke dette blir så ille,
 sier Lillehovde.

NYTT: I løpet
 av året for de
 550 hyttene
 på Bjønnåsen
 tilbud om
 innlagt strøm,
 rundt
 halvparten
 har takket ja.

Slik kan du
begrense
egen lysbruk
på hytta

Belysning i et hytteområde bør begrenses til det absolutt nødvendige, kun for å orientere seg og finne veien. Det er rådet fra organisasjonen Bevar Mørket.

TEKST OG FOTO:
ARVE HENRIKSEN

FEM ENKLE PRINSIPPER FOR Å HINDRE LYSFORURENSNING

Nytteverdi: Før man installerer lys, skal man tenke over nytteverdien. Trengs det i det hele tatt?

Rettet: Belysningen skal være rettet kun mot området som trenger det. Belysning på området rundt hytta konsentreres til inngangsparti og gangsone.

Lave lysnivåer: Bruk så lave lysnivåer som mulig og unngå blending. Armaturer skal være godt avskjermet mot himmelen med 0 % lys over armaturens horisontallinje.

Regulert: Bruk lysstyringsutstyr som timere eller bevegelsesdetektorer for å sikre at lys er tilgjengelig når det er nødvendig, dempet når det er mulig, og slått av når det ikke trengs. Lyset bør skrues helt av på nattetid eller når man ikke er på hytta.

Farge: Begrens mengden blått/kaldt lys ved å bruke varm fargetemperatur på lyskilden. Fargetemperatur på 2700 K eller varmere.

KILDE: Bevar mørket

